

Beslutningsforslag om at pålægge Naalakkersuisut at arbejde for lempelse af betingelserne i landstingsforordning om offentlig støtte for at fiskere og fangere kan få tildelt offentlig støtte til livets opretholdelse.

(Medlem af Inatsisartut Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit).

Svarnotat

(Landsstyremedlemmet for Sociale Anliggender)

1. behandling

Tak for spørgsmålet. Fangererhvervets ofte vanskelige situation og deres børns vilkår ligger Naalakkersuisut på sinde. Blandt andet derfor nedsætter Naalakkersuisut en velfærdskommission og en projektgruppe, der skal udarbejde en regional sektorstrategi som skal undersøge store dele af de sammenhænge spørgsmålet vedrører.

For så vidt angår spørgsmålet om lempelse af betingelserne i lov om offentlig støtte til fangere og fiskere, er udgangspunktet, at fangere og fiskere har krav på hjælp til faste udgifter og forsørgelse fra det offentlige, på samme vilkår som andre grupper af erhverv. Hjælpen ydes ud fra en individuel vurdering som offentlig hjælp til forsørgelse og til faste udgifter, jf. § 4 i forordningen eller som hjælp til enkeltudgifter, jf. § 20 i forordningen.

Offentlig hjælp skal beregnes individuelt og skønsmæssigt ud fra ansøgerens faste udgifter, forsørgelsesforpligtelsen mv. Der skal således altid udbetales et beløb af en sådan størrelse, at familien har nok at spise, og har råd til andre fornødenheder. Der skal i forbindelse med udmålingen af offentlig hjælp, altid tages et særligt hensyn til, at børnenes behov tilgodeses.

I den forbindelse kan der ikke skelnes mellem om ansøgeren er fisker eller fanger eller lønmodtager eller arbejdsløs. Hvis man i en periode ikke er i stand til, at skaffe sig og sin familie de nødvendige midler til livets opretholdelse, kan man søge om hjælp.

Det er en betingelse for at modtage offentlig hjælp, at man står til rådighed for arbejdsmarkedet. Til vurderingen af dette, skal man være opmærksom på, at der i vurderingen af spørgsmålet, skal ske en individuel konkret vurdering af spørgsmålet ud fra enhver henvendelse.

Naalakkersuisut kan bekræfte, at forordningen om offentlig hjælp, ikke entydigt løser problemet om fisker-fangers rådighedsforpligtelse, men en klar lovændring på området forudsætter et større forarbejde. Første skridt er nedsættelsen af skatte- og velfærdskommissionen, hvor også den offentlige hjælp vil indgå i kommissionens analysearbejde. Kommissionen skal undersøge samspil mellem skatteordninger, boligydelse og sociale ordninger, således at offentlig hjælp tildeles dem der har behov, samtidig med at det er en målsætning, at der er incitament til at arbejde.

Naalakkersuisut ønsker at udarbejde en regional sektorstrategi, der har til formål at optimere væksten i de enkelte regioner ved at videreudvikle de enkelte regioners unikke muligheder og særpræg. Det skulle gerne betyde, at der er færre mennesker, der har behov for offentlig støtte – inklusiv den gruppe som spørgeren henviser til.

Derudover er Departementet for Sociale Anliggender i færd med at udarbejde en undersøgelse af fattigdomsbegrebet i en grønlandsk kontekst.

Udgangspunktet for dette projekt er et bredt fattigdomsbegreb, der ikke kun handler om økonomisk fattigdom, men også om borgernes adgang til sundhedsydelse, uddannelse, sårbarhed i forhold til økonomiske kriser, social udstødelse etc.

På denne baggrund anbefaler Naalakkersuisut derfor, at afvente kommissionens og projektgruppens arbejde indtil anbefalingerne foreligger. Herefter vil Naalakkersuisut atter se på problemstillingen om fisker-fangernes rådighedsforpligtelse og mulighed for selvforsørgelse med henblik på en eventuel lovændring.

Naalakkersuisut anbefaler derfor, at forslaget ikke imødekommes i den foreliggende form.